

Delårsrapport aug 2024- nämnder och styrelser

Överförmyndarnämnden arvoden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen.....	5
2.1	Verksamhetens utveckling	5
2.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling.....	5
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	8
2.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	9
2.2.1	Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.	9
2.2.2	Segregationen i Göteborg ska brytas.	9
2.2.3	Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.	10
2.2.4	Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.....	10
2.2.5	Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.....	10
2.2.6	Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.	10
2.2.7	Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.	10
3	Övrig uppföljning till kommunledningen.....	11
3.1	Väsentliga personalförhållanden	11
3.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR- perspektiv (nämnder)	11
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området.....	11
3.1.3	Långsiktig kompetensförsörjning - Uppföljning av Göteborgs Stads plan för kompetensförsörjning 2024- 2026.....	11
3.2	Ekonomisk uppföljning	11
3.2.1	Resultatredovisning i sammandrag - nämnder	11
3.2.2	Utfall till och med perioden	12
3.2.3	Prognos.....	12
3.2.4	Resultaträkning	12
4	Styrinformation till nämnden.....	13
4.1	Överförmyndarnämnden ska säkerställa att personer i behov av stöd från ställföreträdare får sina rättigheter tillgodosedda	13
5	Uppföljning av nämndens uppdrag till förvaltningen	15

1 Sammanfattning

Delårsrapport augusti innehåller kort styrinformation till kommunledningen gällande verksamhetens utveckling och ekonomi för avsnitt 1-3 och följer stadens anvisning. Då överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation förts över till nämnden för demokrati och medborgarservice (P 2016-09-08, § 15 och P 2021-10-14, § 11), har nämnden inte följt upp de delar som avser förvaltningsorganisation. Detta gäller exempelvis uppföljning av Göteborgs Stads kompetensförsörjningsplan. För avsnitt fyra innehåller det rapportering till nämnd för det nämndmål som överförmyndarnämnden antagit i samband med sin verksamhetsplan samt uppdrag från nämnden till förvaltningen.

Ökningen av ansökningar och anmälningar om behov av såväl god man för vuxna som förvaltare fortsätter. Ökningen består huvudsakligen av ökat antal anmälningar om behov av god man (från socialtjänst, äldreomsorg, funktionsstöd och sjukvård). Då detta kan påverka tiden det tar att få stöd lyfts det som en avvikelse till kommunledningen. Förvaltningen fortsätter utveckling av processer och arbetssätt för att hantera ökningen.

Förvaltningen har de två senaste åren inte klarat att granska samtliga årsräkningar under innevarande granskningsår. För nuvarande granskningsår finns det stora möjligheter att nå ambitionen att 100 procent ska vara färdiggranskade senast den 31 december.

Länsstyrelsen Västra Götaland genomförde under hösten 2023 den årliga granskningen av överförmyndaren. Granskningen avser året före, det vill säga verksamhetsåret 2022. De brister som påtalades var exempelvis lång handläggningstid och hantering av personuppgifter. Åtgärder är vidtagna och utvecklingsarbete pågår för att minimera risk om att det uppstår igen. Både överförmyndarnämnden och nämnden för demokrati och medborgarservice har informerats om granskningens resultat samt vilka åtgärder förvaltningen redan vidtagit eller planerar för, i hanteringen av de uppmärksammade bristerna.

Förvaltningen ser en möjlighet att genom digitalisering och processutveckling ytterligare korta handläggningstiderna och stärka rättssäkerheten i myndighetsutövningen. Som ett led i detta planerar förvaltningen under hösten implementera ett nytt verksamhetssystem samt e-tjänster för ställföreträdare.

Resultatet för överförmyndarnämnden, till och med augusti månad 2024, är plus 8,5 miljoner kronor. Prognosen för helåret är 10,7 miljoner kronor.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall perioden 2024	Prognos helår 2024
Andel granskade årsräkningar inom överförmyndaren (%)	91	91	85	100
Andel granskade redovisningar med anmärkning (%)	3,1	3,1	2,2	2,5
Andel avskrivna anmälningar (%)	19	22	23	24
Antal ställföreträdare	1 620	1 719	1 704	1 720
Antal dagar i genomsnitt från ansökan/anmälan om behov av god man till tingsrättens beslut*	112	95	95	98
Antal dagar i genomsnitt från ansökan/anmälan om behov av förvaltare till tingsrättens beslut*	199	131	175	180
Antal byten av ställföreträdare	404	443	337	530

**I detta mått ingår handläggning hos tingsrätten, vilken överförmyndaren inte kan påverka.*

Andel granskade årsräkningar i procent inom överförmyndaren (%)

Andelen granskade årsräkningar under perioden (85 procent) är större än 2023 då motsvarande andel var 64 procent. Utfallet är ett resultat av en tydlig prioritering av processen under kvartal 1 och 2. Förvaltningen har under året haft inne extra handläggare samt gjort prioriteringar i verksamheten som lett till ett bättre resultat. Förvaltningen har de två senaste åren inte klarat att granska samtliga årsräkningar under innevarande granskningsår. För nuvarande granskningsår finns det stora möjligheter att nå ambitionen att 100 procent ska vara färdiggranskade senast den 31 december.

Andel avskrivna anmälningar (%)

Anmälningar om behov av god man för vuxna respektive förvaltare kommer i huvudsak från andra förvaltningar i staden respektive sjukvården. I de fall överförmyndaren saknar underlag (såsom social utredning, läkarintyg eller samtycke från presumtiv huvudman) för att gå vidare med en formell ansökan till tingsrätten, lämnas anmälan utan åtgärd och avskrivs. Andelen avskrivna anmälningar om ställföreträdarskap ökar något jämfört med tidigare år. Till del går

ökningen hand i hand med ett ökat antal ofullständiga anmälningar om behov av ställföreträdare. Förvaltningen ser dock att ökningen av andelen ofullständiga anmälningar stannar av och prognosen är att därför utfallet för helåret ligger på i princip samma nivå som under perioden januari-augusti.

Antal ställföreträdare

Antal ställföreträdare under perioden ligger nära utfallet för 2023. Förvaltningen utbildar kontinuerligt nya ställföreträdare och beräknar ha 1 720 ställföreträdare vid årets slut. Antalet ställföreträdare motsvarar idag till stora delar behovet. I och med att behov av ställföreträdare ökar är det dock av vikt att antalet ställföreträdare ökar i samma takt. Detta för att snabbt kunna möta behov av ställföreträdare.

Förvaltningen har därför arbetat aktivt, och med gott resultat, för att få fler människor att åta sig ställföreträdaruppdrag. Exempelvis anordnar förvaltningen numer godmansutbildningar i egen regi och arbete pågår för att även kunna erbjuda digitala utbildningar. Med en digital utbildning ökar tillgängligheten för personer som vill bli ställföreträdare och förvaltningen bedömer att antalet utbildade ställföreträdare kommer öka under 2025. Under 2025 kommer förvaltningen också implementera förbättrade e-tjänster i syfte att öka servicegraden gentemot ställföreträdare och således underlätta uppdraget och göra det mer attraktivt.

Andel granskade redovisningar med anmärkning (%)

Att kunna redovisa sin förvaltning av en huvudmans ekonomi och andra åtgärder som görs för huvudmannens räkning på ett tydligt och korrekt sätt är av stor vikt för förtroendet för ställföreträdaren som individ och ställföreträdarinstitutet i sig. För att få bli ställföreträdare uppställs därför krav på att ha genomgått utbildning och i denna är stort fokus på hur man redovisar sitt uppdrag. Ytterligare information finns på överförmyndarens hemsida och inför varje redovisningsperiod erbjuds informationsmöten med fokus på redovisning.

Trots detta uppstår varje år frågetecken i ett antal års- och slutredovisningar som medför att den granskas med anmärkning och i enstaka fall av sådan allvarlig karaktär att entledigande av ställföreträdaren måste ske. Tilläggas kan att andelen redovisningar som granskats med anmärkning till högre del utgörs av slutredovisningar än årsredovisningar.

Överförmyndaren har under kvartal 1 intensifierat sitt arbete med bland annat utbildning av, och stöd till, ställföreträdare för att minska andelen redovisningar med anmärkning. Förvaltningen gör därför bedömningen att överförmyndaren i år kommer ha en mindre andel redovisningar med anmärkning än tidigare år.

Antal dagar i genomsnitt från ansökan/anmälan om behov av god man till tingsrättens beslut

Även om utfallet för perioden ligger i nivå med utfallet 2023 bedömer förvaltningen att väntetiden kommer att öka under året. Detta på grund av den ökade inströmningen av ansökningar och anmälningar om behov av god man samt andelen ofullständiga anmälningar. Förvaltningens handläggningstid från det att ärendet kommer in till att det lämnas över till tingsrätten är 74 dagar och har gått ner från 78 dagar vid senaste uppföljningen. Förvaltningen arbetar intensivt för att korta den genomsnittliga handläggningstiden till max 60 dagar.

Antal dagar i genomsnitt från ansökan/anmälan om behov av förvaltare till tingsrättens beslut

På samma sätt som för ansökan och anmälan om behov av god man sker en ökad inströmning av ärenden rörande förvaltarskap. Förvaltningen ser en betydande ökning av väntetiden under perioden jämfört med utfallet 2023 och bedömer att väntetiden kommer att ligga på denna nivå under resten av året. Det måste dock

noteras att den största delen av handläggningstiden beträffande förvaltarskap ligger hos tingsrätten där det bland annat förordnas rättegångsbiträde för huvudmannen och regelmässigt hålls sammanträden före beslut. Förvaltningens handläggningstid från det att ärendet kommer in till att det lämnas över till tingsrätten har däremot kortats sedan 2022 med 128 dagar till en prognos om 112 dagar för år 2024. Under 2024 påverkas handläggningstiden till stor del av ökningen av anmälningar som saknar förutsättningar för beslut om ställföreträdarskap och därmed avskrivs. Under perioden varierade överförmyndarens handläggningstider för ett enskilt ärende från 37 till 237 dagar.

Antal byten av ställföreträdare

Byten av ställföreträdare sker när en ställföreträdare önskar avträda sitt uppdrag av olika skäl eller då brister i ställföreträdarskapet upptäckts.

Förvaltningen ser en ökning av antal byten under perioden med knappt 70 bytesärenden jämfört med samma period 2023. Ökningen förklaras i huvudsak av arbetssättet hos stadens förvaltarenhet samt att förvaltarenheten åtagit sig fler ärenden än tidigare. Förvaltningen bedömer att ökningen fortsätter under resten av året då det vanligtvis sker fler byten inför ett nytt år.

Volym-, intäcks- och kostnadsutveckling

Mått	Utfall perioden jämfört med samma period föregående år	Prognos helår jämfört med helår föregående år
Antal nya ansökningar/anmälningar om förvaltare	105 (89)	168 (127)
Antal nya ansökningar/anmälningar om god man	651 (572)	1 000 (891)
Antal nya förvaltarskap	71 (69)	110 (105)
Antal nya godmanskap för vuxna	331 (248)	520 (406)
Antal förvaltarskap totalt	747 (-*)	764 (707)
Antal godmanskap för vuxna totalt	3 115 (-*)	3 154 (3 022)

* Data från 2023 saknas (nytt nyckeltal för 2024)

Antal nya ansökningar/anmälningar om förvaltare

Antal ansökningar och anmälningar om behov av förvaltare har ökat under lång tid och fortsätter öka under perioden. Mellan 2016 och 2023 är ökningen 106 procent. Ökningen under januari-augusti 2024 jämfört med motsvarande period 2023 är cirka 18 procent.

Av de ansökningar och anmälningar om förvaltarskap som kommer in är anmälningar mest vanligt och kommer normalt från socialtjänst, äldreomsorg, funktionsstöd eller sjukvård.

Antal nya ansökningar/anmälningar om god man

På samma sätt som för förvaltarskap har ansökningar och anmälningar om behov av god man ökat under lång tid. Mellan 2016 och 2023 är ökningen 57 procent. Ökningen har fortsatt under 2024.

Ökningen består huvudsakligen av ökat antal anmälningar om behov av god man (från socialtjänst, äldreomsorg, funktionsstöd och sjukvård). En orsak till ökningen av anmälningar kan härledas till nya arbetssätt inom social- och omsorgsförvaltningarna i staden. En annan orsak är den demografiska utvecklingen.

Antal nya godmanskap för vuxna

Antal nya godmanskap för vuxna har ökat under perioden. Ökningen av nya godmanskap sker emellertid inte i samma takt som antalet ansökningar/anmälningar, utan fler ärenden avskrivs och lämnas utan åtgärd. Förvaltningen bedömer att ökningstakten av nya godmanskap kommer att bestå och prognosticerar därför en ökning motsvarande 28 procent under hela 2024.

Antal nya förvaltarskap

På samma sätt som för antalet nya godmanskap för vuxna har antalet nya förvaltarskap ökat stadigt genom åren. Mycket av vad som anges under antal nya godmanskap gäller även för nya förvaltarskap. Förvaltningen ser dock att en lägre andel av anmälningar om behov av förvaltarskap än godmanskap lämnas utan åtgärd. En bidragande faktor är sannolikt att en anmälan om behov av förvaltarskap har en högre tröskel än godmanskap. Professionella nätverk överväger ofta behovet mer noggrant och har vanligen utrett mindre ingripande åtgärder för att tillgodose huvudmäns behov innan de anmäler behov.

Antal förvaltarskap totalt

Antalet pågående förvaltarskap har ökat stadigt genom åren. Dock inte i samma takt som nya förvaltarskap inrättas då förvaltarskap även upphör till följd av att huvudmän avlider eller att tingsrätten fattar beslut om upphörande.

Antal godmanskap för vuxna totalt

Även antalet pågående godmanskap har ökat stadigt genom åren, men inte på samma sätt som antalet förvaltarskap. Varje år upphör ett stort antal godmanskap till följd av att huvudmän avlider eller att tingsrätten fattar beslut om upphörande.

Förvaltningen har indikatorer på att pågående godmanskap kan komma att öka i en högre takt framöver och bedömer därför att ökningen fortsätter resten av året.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Högt inflöde av ansökningar och anmälningar
Orsak till att avvikelser uppstått
Ansökningar inkommer från personer som enligt föräldrabalkens regler är behöriga att ansöka och överlämnas normalt till tingsrätten för fortsatt handläggning. Jämfört med samma period 2023 har dessa ansökningar ökat med ca 18 procent. Anmälningar om behov inkommer från dem som inte är behöriga att ansöka och i huvudsak från förvaltningar inom staden såsom funktionshinder, äldreomsorgen och socialförvaltningarna samt sjukvården. Anmälningarna har ökat med ca 27 procent jämfört med samma period 2023. Ökningen hänger troligen samman med förändrade arbetssätt hos stadens social- och omsorgsförvaltningar kopplat till myndigheternas anmälningsskyldighet. En annan orsak till ökningen har sannolikt sin grund i den demografiska utvecklingen där de äldre blir allt fler samt att fler blir äldre.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
En ökad inströmning av ansökningar och anmälningar om behov av ställföreträdare förlänger handläggningstiden och därmed väntetiden för den enskilde i behov av ställföreträdare. Detta leder i sin tur till ökad risk för rättsförlust för den enskilde. Vidare noterar förvaltningen att antalet avskrivna anmälningar ökar något. Normalt sker avskrivningarna på grund av bristande förutsättningar i underlaget eller att kriterierna för tingsrättens förordnande av ställföreträdare inte är uppfyllda.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer

Den höga inströmningen ger en längre handläggningstid. Detta leder till att fler personer i behov av ställföreträdare, personernas anhöriga samt samverkanspartners kontakter förvaltningen. Detta kan i sin tur påverka arbetsmiljön negativt, då väntetiderna förlängs och personer som får vänta hör av sig med klagomål. Till detta kommer tiden det tar att bemöta dessa klagomål samt arbetet med att efterfråga kompletterande underlag vilket kan leda till ökad arbetsbelastning.
<i>Ekonomiska konsekvenser</i>
Hög inströmning ger längre handläggningstider som i sin tur medför ökad risk för ekonomisk förlust hos personer i behov av ställföreträdare.
<i>Vidtagna åtgärder</i>
Omfördelning av resurser så att fler handläggare hanterar ansökningar/anmälningar. Förvaltningen fortsätter även utvecklingen av processer och rutiner för handläggningen. Vidare fortsätter förvaltningen samverkan med stadens social- och omsorgsförvaltningar; i olika forum förs dialog kring frågor som rör personer i behov av ställföreträdare.

2.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

2.2.1 Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.

Nämnden bidrar till målet om en jämlik och trygg stad genom att säkerställa en rättssäker myndighetsutövning inom ramen för överförmyndarens uppdrag. En rättssäker myndighetsutövning innebär även utgår också från att besluten är jämlika och jämställda.

Nämnden har inom ramen för sitt omhändertagande tagit fram och utvecklat sin uppföljning av könsuppdelat statistik under året. Vid första uppföljningen har det konstaterats att fördelningen av ställföreträdarskap är relativt jämnt fördelat mellan män och kvinnor. Inte heller finns någon skillnad mellan manliga och kvinnliga huvudmän vid överförmyndarens beslut om entledigande av ställföreträdare. Däremot finns det en viss skillnad mellan könen bland avskrivningarna av anmälningar om behov av ställföreträdare. 64 procent av de anmälningar som avskrivs (och därmed inte leder till ett ställföreträdarskap) rör män, och främst män i åldern 45–64 år. Fördjupad analys om orsakerna pågår och kommer återrapporteras i samband med årsrapporten.

2.2.2 Segregationen i Göteborg ska brytas.

Nämnden bidrar till målet om en minskad segregation genom att säkerställa en rättssäker och jämlik myndighetsutövning samt att ställföreträdare och huvudmän, ska uppleva kontakten med överförmyndaren som enkel, trygg och att man får den hjälp man behöver. Överförmyndarnämnden har även ansvar enligt lagen om god man för ensamkommande barn att tillse att de ensamkommande barnen får en god man. Ställföreträdarna ska säkerställa att barnen får sina rättigheter tillgodosedda, vilket bidrar till en minskad segregation.

En annan viktig och effektiv insats för att bryta segregationen är att tillgängliggöra korrekt och relevant information till personer som behöver stöd för att tillvarata sina rättigheter. Överförmyndaren arbetar för klarspråk i all kommunikation, i syfte att göra kommunikationen tillgänglig för alla målgrupper. Förvaltningen har även genomfört flertalet utbildningar till nya ställföreträdare, samt utbildningar för dem som lämnar in årsredovisningar.

2.2.3 Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.

Nämnden har inte omhändertagit målet. Detta eftersom nämnden inte har personalansvar för de medarbetare som utför nämndens uppdrag.

2.2.4 Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.

Nämnden har inte omhändertagit målet. Detta eftersom nämnden enbart hanterar budget för arvoden till ställföreträdare.

2.2.5 Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.

Nämnden har inte omhändertagit målet. Detta eftersom nämnden enbart hanterar budget för arvoden till ställföreträdare.

2.2.6 Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.

Överförmyndarnämnden omhändertar målet genom att utföra sitt grunduppdrag, bidra till en ökad livskvalitet för huvudmännen samt verka för att dessa inte drabbas av rättsförluster. Det gör nämnden genom att tillse att myndighetsutövningen är rättssäker och att beslut fattas i enlighet med gällande lagstiftning. Nämnden analyserar måluppfyllelse utifrån fattade myndighetsbeslut samt följer upp dessa på ett systematiskt sätt.

Utvecklingen som överförmyndarnämnden kan notera är att det inkommer fler ansökningar och anmälningar om behov av ställföreträdare. Ansökningar inkommer från personer som enligt föräldrabalkens regler är behöriga att ansöka och överlämnas normalt direkt till tingsrätten för fortsatt handläggning. Anmälningar om behov inkommer från dem som inte är behöriga att ansöka och i huvudsak från förvaltningar inom staden, såsom funktionsstöd, äldreomsorgen och socialförvaltningarna samt sjukvården.

God utveckling inom välfärden kräver fortsatt samverkan mellan berörda med övriga aktörer, såsom stadens välfärdsförvaltningar, fortsatt rättssäkerhet och effektiva arbetssätt. Förvaltningen arbetar med att ytterligare korta överförmyndarens handläggningstider genom samverkan, digitalisering och processutveckling samt att stärka rättssäkerheten i myndighetsutövningen.

2.2.7 Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

Nämnden har inte omhändertagit målet. Detta eftersom nämnden inte har personalansvar för de medarbetare som utför nämndens uppdrag.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Väsentliga personalförhållanden

3.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv (nämnder)

Ansvar för de medarbetare som utför överförmyndarnämndens uppdrag ligger på nämnden för demokrati och medborgarservice. All uppföljning kring personal rapporteras därför i nämnden för demokrati och medborgarservices rapporter.

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Ansvar för de medarbetare som utför överförmyndarnämndens uppdrag ligger på nämnden för demokrati och medborgarservice. All uppföljning kring personal rapporteras därför i nämnden för demokrati och medborgarservices rapporter.

3.1.3 Långsiktig kompetensförsörjning - Uppföljning av Göteborgs Stads plan för kompetensförsörjning 2024-2026

3.1.3.1 Sammanfattande analys - kompetensförsörjning

Ansvar för de medarbetare som utför överförmyndarnämndens uppdrag ligger på nämnden för demokrati och medborgarservice. All uppföljning kring personal rapporteras därför i nämnden för demokrati och medborgarservices rapporter.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Resultatredovisning i sammandrag - nämnder

Belopp i mnkr	Period				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Prognos	Fg prognos	Budget	Bokslut fg år
Intäkter	0,6	1,6	-1	1,6	2,4	2,4	2,4	2,7
Kostnader	-15,8	-25,3	9,5	-24	-27,3	27,3	38	35,4
Kommunbidrag	23,7	23,7	0	22,8	35,6	35,6	35,6	34,2
Kommuninterna bidrag	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultat	8,5	0	8,5	0,4	10,7	10,7	0	1,6

3.2.2 Utfall till och med perioden

Resultatet för överförmyndarnämnden, till och med augusti månad 2024, är plus 8,5 miljoner kronor.

Utfallet för perioden till och med augusti månad ligger därmed över budget vilket beror på en uppdaterad bedömning av fördelningen mellan vad huvudmännen betalar själva och vad kommunen står för vilket påverkar både årets kostnader såväl som den uppbokade skulden för förra årets uppdrag. Resultatpåverkan av den uppbokade arvodesskulden påverkar resultatet med 6 miljoner kronor.

3.2.3 Prognos

Prognosen för verksamhetsåret är ett positivt resultat på 10,7 miljoner kronor. Den positiva prognosen består av två delar, dels ett positivt resultat på 4,7 miljoner för årets arvoderingar, dels 6 miljoner kronor på grund av justering av tidigare skulduppbokning då även den påverkas av andelen som huvudmännen betalar.

3.2.4 Resultaträkning

Resultaträkning i tkr	Utfall januari - augusti 2024
Bidrag	352
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	216
- Verksamhetens intäkter	568
Lön ersättningar och förmåner	- 6 515
Sociala avgifter och pensionskostnader	- 1 517
- Personalkostnader	-8 033
Köp av entreprenad och tjänster	- 7 743
Övriga verksamhetskostnader diverse	- 43
- Övriga verksamhetskostnader	- 7 785
- Verksamhetens kostnader	- 15 818
- Verksamhetens nettokostnader	- 15 250
Kommunbidrag	23 742
- Generella statsbidrag och utjämning	
- Verksamhetens resultat	8 492
- Resultat efter finansiella poster	8 492
- Resultat	8 492

4 Styrinformation till nämnden

I detta avsnitt redogör förvaltningen för omhändertagandet av nämndens mål från verksamhetsplanen 2024.

I nämndens tid- och arbetsplan för 2024, som beskriver nämndens planerings- och uppföljningsarbete, står det att förvaltningen kommer att följa upp riskerna från den samlade riskbilden och interna kontrollplanen i delårsrapport augusti.

Uppföljningen av nämndens risker finns därför med som bilagor till denna rapport.

4.1 Överförmyndarnämnden ska säkerställa att personer i behov av stöd från ställföreträdare får sina rättigheter tillgodosedda

Nämndens strategier för att uppnå målet är enligt verksamhetsplanen att säkerställa att huvudmän får stöd i att ta tillvara sina rättigheter och sköta sin ekonomi. Det gör nämnden genom att tillse att myndighetsutövningen är rättssäker och att beslut fattas i enlighet med gällande lagstiftning. Nämnden analyserar måluppfyllelse utifrån fattade myndighetsbeslut samt följer upp dessa på ett systematiskt sätt.

Som ett led i att säkerställa att personer i behov av stöd från ställföreträdare får sina rättigheter tillgodosedda har förvaltningen under perioden gjort justeringar i verksamhetens roller och uppdrag. Bland annat har två förste handläggare utsetts och en verksamhetsutvecklare med samordnande uppdrag har rekryterats. Under perioden har dessa fokuserat på handledning, processledning samt utveckling av överförmyndarens processer, arbetssätt och kommunikation. Ett långsiktigt arbete som kommer intensifieras under hösten.

Ansökningar och anmälningar om behov av ställföreträdare fortsätter att öka och överförmyndaren har svårt att upprätthålla rimliga handläggningstider för dessa ärenden. Även om antalet ansökningar och anmälningar ökar är dock behovet av ställföreträdare relativt stabilt. Ökningen av ansökningar och anmälningar motsvaras inte av en ökning av antal ställföreträdarskap. I en fjärdedel av fallen uppfyller inte ansökningar och anmälningar de krav som ställs för att tingsrätten ska fatta beslut om ställföreträdarskap och ärendet avskrivs istället av överförmyndaren eller tingsrätten.

En rättssäker myndighetsutövning inbegriper även att bedömningar och beslut är jämlika och jämställda. Förvaltningen följer därför exempelvis upp myndighetsbesluten utifrån kön. I årets uppföljning blir det tydligt att fördelningen av ställföreträdarskap är relativt jämnt fördelat mellan män och kvinnor. Det finns inte heller någon skillnad vid överförmyndarens beslut om entledigande. Däremot kan förvaltningen konstatera att det bland avskrivningarna av anmälningar om behov av ställföreträdare finns en skillnad mellan könen. 64 procent av de anmälningar som avskrivs och därmed inte leder till ett ställföreträdarskap rör män, och främst män i åldern 45–64 år. Fördjupad orsaksanalys pågår och mer underlag kommer till årsrapporten.

Under våren har förvaltningen prioriterat granskningen av årsräkningar för att säkerställa att inga oegentligheter skett och att ingen huvudman lidit någon rättsförlust. Den sista augusti var 85 procent av årsräkningarna för 2023 granskade och motsvarande andel av arvoden och ersättningar utbetalda till ställföreträdarna. För samma period föregående år var andelen färdiggranskade årsräkningar 64

procent.

Förvaltningen ser en möjlighet att genom digitalisering och processutveckling ytterligare korta handläggningstiderna och stärka rättssäkerheten i myndighetsutövningen. Som ett led i detta planerar förvaltningen under hösten implementera ett nytt verksamhetssystem samt e-tjänster för ställföreträdare.

5 Uppföljning av nämndens uppdrag till förvaltningen

Uppdrag/deluppdrag	Uppdragets status och kommentar
 Överförmyndarnämnden ger förvaltningen för demokrati och medborgarservice i uppdrag att återkomma till nämnden med om det är möjligt med förskottsutbetalning av arvode till ställföreträdare.	 Avslutad Uppdraget har återsammantrats på nämndsammanträde 2024-05-21 (§ 56).
 Överförmyndarnämnden ger förvaltningen för demokrati och medborgarservice i uppdrag återkomma till nämnden om eventuellt studiebesök hos överförmyndaren i Helsingborgs Stad om nyrekrytering av ställföreträdare.	 Pågående Överförmyndarenheten planerar ett digitalt möte med Helsingborg under hösten. Detta som ett första steg i frågan om att studera deras arbetssätt i frågan om nyrekrytering av ställföreträdare. Uppdraget planeras återsammantrats till överförmyndarnämnden under hösten 2024.